

2. Law of Ukraine "On the Audit of Financial Statements and Audit Activity" dated 12.21.2017 No. 2258-VIII. Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T172258?an=1>
3. Law of Ukraine "On Audit Activity" dated 04/22/1993 No. 3125-XII. Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T312500>
4. International standards of quality control, audit, review, other assurance and related services. 2016-2017 edition. Retrieved from: <https://www.apu.net.ua/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017>.
5. Ostap'yuk N. A. Problems of normative regulation of the organization of auditing activities. Retrieved from: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/51914/48131>
6. Radska V. V. (2008) Audit: training. manual / V. V. Radska, Ya. V. Petrakov. K.: Center of Educational Literature. 416 p.
7. Savchenko S. B. Drozdova A. (2017) Problems of regulatory and legislative regulation of audit in Ukraine. [Problemy normatyvno-zakonodavchoho rehulyuvannya audytu v Ukraini. Zovnishnya torhivlya: ekonomika, finansy, pravo]. Foreign trade: economy, finance, law. No. 1 (72). P. 225–229. [in Ukrainian].
8. Legal consultation of the Tolmachovs. Retrieved from: <https://yuristy.sumy.ua/advokatskij-ispit/usnachastina/37-13-byudzhetne-podatkove-ta-mitne-zakonodavstvo/323-pravove-regulyuvannya-auditorskoi-diyalnosti>

Стаття надійшла до редакції: 23.10.2020

УДК 342.9

Фомічов Костянтин Сергійович,
кандидат юридичних наук, доцент
e-mail: kostyantun_fomichov@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-2062-6441>

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

У статті досліджено окремі проблемні аспекти розвитку адміністративно-правового регулювання державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.

Вказано що сучасний період розвитку Української держави як соціальної та правової тісно пов'язаний з постійним безперервним реформуванням всіх сфер суспільного життя, в тому числі спрямованим на оновлення та упорядкування адміністративно-правового регулювання у сфері формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.

Констатовано що державою постійно розробляються національні стратегії, програми, концепції, тощо, які спрямовані на визначення напрямків удосконалення забезпечення реалізації прав і задоволення потреб осіб з інвалідністю.

З'ясовано загальний стан сучасного правового регулювання захисту прав осіб з інвалідністю. Окреслено причини та умови існування проблем такого регулювання. Зокрема, сьогодні соціальна сфера України має низку невирішених проблем, спричинених внаслідок відсутності чітких напрямів соціальної політики та економічно-політичної стабільності. Як результат спостерігається безробіття, глибоке соціальне розшарування, погіршення демографічної ситуації та умов життя населення загалом.

Визначено що розвиток адміністративно-правового регулювання державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю об'єктивно пов'язаний із розвитком як інших галузей права, так й інших галузей науки в цілому – медицини, техніки, архітектури, психології, інформаційних технологій, тощо. Зазначене обумовлює необхідність дослідження не лише правових, але й неправових явищ у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, що є однією із ознак її розвитку.

Вказано на необхідність створення дієвої публічної системи відповідних суб'єктів, що здатні належним чином формувати та реалізовувати державну політику у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.

Звернуто увагу на необхідність кодифікації законодавства у сфері соціального захисту прав осіб з інвалідністю. Розкрито напрямки за якими повинно здійснюватися удосконалення адміністративно-правового регулювання державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.

Ключові слова: удосконалення, правове регулювання, державна політика у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, особи з інвалідністю

Fomichov K. PROBLEM ASPECTS OF IMPROVING ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF STATE POLICY IN THE SPHERE OF SOCIAL PROTECTION OF PERSONS WITH DISABILITIES

The article examines certain problematic aspects of the development of administrative and legal regulation of state policy in the field of social protection of persons with disabilities.

It is indicated that the current period of the development of the Ukrainian state as a social and legal one is closely related to the constant and uninterrupted reform of all spheres of social life, including those aimed at updating and streamlining administrative and legal regulation in the sphere of formation and implementation of state policy in the sphere of social protection of persons with disabilities.

It was established that the state is constantly developing national strategies, programs, concepts, etc., which are aimed at determining the areas of improvement in ensuring the realization of the rights and meeting the needs of persons with disabilities.

The general state of modern legal regulation of the protection of the rights of persons with disabilities has been clarified. The reasons and conditions for the existence of problems of such regulation are outlined. In particular, today the social sphere of Ukraine has a number of unresolved problems caused by the lack of clear directions of social policy and economic and political stability. As a result, there is unemployment, deep social stratification, deterioration of the demographic situation and living conditions of the population in general.

It was determined that the development of administrative and legal regulation of state policy in the field of social protection of persons with disabilities is objectively related to the development of both other branches of law and other branches of science in general - medicine, engineering, architecture, psychology, information technologies, etc. The above determines the need to study not only legal, but also non-legal phenomena in the field of social protection of persons with disabilities, which is one of the signs of its development.

The need to create an effective public system of relevant entities capable of properly forming and implementing state policy in the field of social security for persons with disabilities is indicated.

Attention was drawn to the need to codify legislation in the field of social protection of the rights of persons with disabilities. The directions in which the administrative and legal regulation of state policy in the field of social protection of persons with disabilities should be improved have been revealed.

Keywords: improvement, legal regulation, state policy in the field of social protection of persons with disabilities, persons with disabilities.

Постановка проблеми. Сучасний період розвитку Української держави як соціальної та правової тісно пов'язаний з постійним безперервним реформуванням всіх сфер суспільного життя, в тому числі спрямованим на оновлення та упорядкування адміністративно-правового регулювання у сфері формування та реалізації державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

Зазначені процеси актуалізувало прагнення України стати повноцінним членом європейського співтовариства, що об'єктивно неможливо без створення дієвої та гнучкої системи правових інструментів для суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюють формування та реалізації державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

Незважаючи на конституційний статус України як соціальної держави разом із значною кількістю соціальних прав питання їх практичної реалізації залишається складним, оскільки нормативно закріплені права залишаються декларативними. Основними питанням є належна реалізація задекларованих прав, дієва система їх гарантій, відсутність самодостатнього механізму здійснення засад соціальної держави.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У науковій літературі приділена значна увага питання розвитку та вдосконалення адміністративно-правового регулювання у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, що відображено у працях таких вчених як Н.Б. Болотіної, В.С. Венедіктова, О.І. Капітан, В.М. Кондратенка, В.Л. Костюка, С.С. Коханчука, Є.Ю. Соболя, О.В. Тищенко та ін. Поділяючи та підтримуючи вказані напрацювання казаних вчених вважаємо за необхідне викласти власний погляд на дані питання з відповідними зауваженнями та пропозиціями.

Мета статті з'ясувати та дослідити проблемні аспекти удосконалення адміністративно-правового регулювання державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Реалізація державної політики стосовно осіб з інвалідністю неможлива без здійснення їх соціального захисту. У свою чергу, соціальний захист – важлива складова соціальної політики та необхідний елемент функціонування держави в умовах ринкової економіки. Визначальним аспектом дослідження механізму правового регулювання соціальних суспільних відносин є аналіз системи законодавства, тобто, сукупності взаємопов'язаних нормативно-правових актів, що містять основні норми та приписи, які регламентують відносини у соціальній сфері [1, с. 247].

Сьогодні соціальна сфера України має низку невирішених проблем, спричинених внаслідок відсутності чітких напрямів соціальної політики та економічно-політичної стабільності. Як результат спостерігається безробіття, глибоке соціальне розшарування, погіршення демографічної ситуації та умов життя населення загалом [2, с. 11]. Ускладнює дані проблеми і постійні бойові дії, пов'язані із відсічною збройною агресією Російської Федерації проти України починаючи з 2014 року, що призвело до різкого збільшення кількості осіб з інвалідністю.

З метою боротьби із вказаними негативним наслідками державою постійно розробляються національні стратегії, програми, концепції, тощо, які спрямовані на визначення напрямків удосконалення забезпечення реалізації прав і задоволення потреб осіб з інвалідністю.

Проте формування зазначеного напрямку державної політики і до сьогодні здійснюється за усталеним в радянський період підходом, який здебільшого базується на медичній концепції інвалідності, в основі якої завуальовано закладено ментальні, інформаційні та фізичні бар'єри, які віддзеркалюються у всіх сферах суспільного життя осіб з інвалідністю. Основним принципом цієї концепції, на погляд С.С. Коханчука, є ізоляваність від суспільства особи з інвалідністю. Зазначений принцип настільки стійко впливає на процес формування та розробку державної політики, підготовку нормативно-правових актів у сфері прав осіб з інвалідністю, що відображається на ефективності гарантій їх дотримання [3, с. 186].

Водночас, Л.М. Мельник вказує, що специфіка розвитку України не дає змоги автоматично перейняти досвід розвинених країн у вітчизняні реалії із соціального захисту осіб з інвалідністю, адже ці системи можуть бути ефективними в контексті розвинених та стабільних ринкових відносин. Дослідник вважає, що в умовах України цю проблему слід розглядати дещо ширше, а саме як забезпечення конструктивних змін у системі соціального захисту населення, які, з одного боку, зумовлюються необхідністю зміни на державному рівні правових основ існуючої системи, а з іншого – в умовах децентралізації та регіоналізації економіки, тобто перенесення на рівень органів місцевого самоврядування відповідальності за розв'язання цілого кола соціально-економічних проблем, потребують пошуку неординарних підходів до реформування сфери соціального захисту населення [4, с. 120-124]. В цілому з даною думкою можна погодитися, однак слід акцентувати увагу на тому, що питання удосконалення правового регулювання державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю має комплексний характер та одночасно є складовою набагато ширшого процесу євроінтеграційного руху Української держави. Належне удосконалення такого правового регулювання неможливе без одночасного удосконалення як правового регулювання взагалі, так і правової культури і менталітету.

Поряд з цим, механізм функціонування соціальної держави можна розглядати в кількох аспектах. Якщо взяти інституційно-функціональний погляд, то механізм функціонування – це система певних зв'язків, а саме:

- інституційних (що складаються з різних суб'єктів публічної адміністрації, або приватних суб'єктів);
- функціональних (що являють собою систему функцій, виконуваних різними суб'єктами);
- регулятивних (у вигляді системи нормативних та індивідуальних настанов, які мають один предмет регулювання) [5, с. 108-113].

Своєю чергою, інші вчені вирізняють такі складові механізму реалізації засад соціальної держави як:

- економічні (забезпечення економічної стабільності);
- політичні (політична консолідація суспільства, оскільки в протилежному випадку держава не в змозі вирішити соціальні завдання, що стоять перед нею);
- правові (насамперед, юридичне законодавче забезпечення наповнення реальним змістом принципів соціальної держави);
- організаційно-управлінські (лімітування рівня свавілля адміністративно-чиновницької бюрократії та вдосконалення системи державного управління) [6, с. 34].

Як видно, важливим інструментом забезпечення реалізації принципів соціальної держави є наявність належного правового регулювання.

Так, термін «регулювання» походить від латинського слова «regulo» – правило та означає впорядкування, приведення чогось у відповідність з чимось. Під правовим регулюванням більшість вчених зазвичай розуміють сукупність прийомів та засобів юридичного впливу на поведінку суб'єктів суспільних відносин. Правове регулювання саме по собі передбачає впорядкування, юридичне закріплення та охорону суспільних відносин шляхом застосування правових засобів [7, с. 11].

Сферою правового регулювання є ті суспільні відносини (економічні, політичні, культурні, національні, релігійні та ін.), які потребують правового впливу. Ці відносини становлять предмет правового регулювання, вони є вольовими відносинами, об'єктивно потребують впливу з боку держави та мають чітко визначений зміст. В економічній сфері – це відносини, пов'язані з формуванням ринкових взаємозв'язків, з розвитком різних форм власності, з виробництвом, розподілом матеріальних благ, з розвитком фермерського господарства. В політичній сфері – це правове закріплення плюралістичних форм та методів здійснення влади, формування демократичних інститутів. У соціальній сфері – це формування соціальної політики, спрямованої на задоволення інтересів конкретної людини в галузі освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення та інших сферах. Сьогодні вимагає вивчення та формування пріоритетних напрямів правового регулювання. Отже, сферою правового регулювання є різні види відносин, а саме: економічні, політичні, духовно-культурні, національні, релігійні тощо, які відрізняються своєю цілеспрямованістю, змістом та формою [7, с. 11].

В нашому випадку, під адміністративно-правовим регулюванням формування та реалізації державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю слід розуміти систему прийомів та засобів адміністративно-правового впливу на поведінку суб'єктів суспільних відносин у даній сфері.

Більшість науковців, що досліджують дане питання, сходяться на думці про недосконалість сучасного правового регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю.

Так, наприклад С.С. Коханчук вказує на такі проблеми правового регулювання захисту прав осіб з інвалідністю в аспекті здійснення заходів щодо реалізації положень Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю:

- а) фактична відсутність суб'єктів публічної адміністрації, відповідальних за реалізацію Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю;
- б) розпорошеність визначених у Конвенції прав осіб з інвалідністю по нормативно-правовим актам різної галузевої спрямованості;

в) часткова неузгодженість нормативно-правових актів з положеннями Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю;

г) неврахування потреб осіб з інвалідністю в соціальній, будівельній, транспортній, освітній, медичній, інформаційній та інших сферах;

д) неналежне врахування пропозицій громадських організацій осіб з інвалідністю під час обговорення нормативно-правових актів, які стосуються осіб з інвалідністю;

е) відсутність заходів адміністративної відповідальності за порушення окремих прав осіб з інвалідністю, про що свідчать численні законопроекти про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення [3, с. 186-187, 207-208].

При цьому, В.П. Мельник виділяє такі проблеми правового регулювання захисту прав осіб з інвалідністю:

- невідповідність розвитку суспільства і держави;
- невідповідність потребам оптимальної моделі соціального забезпечення;
- незабезпечення доступності та недостатня дієвість права на соціальний захист та інших прав на соціальне забезпечення;
- наявність множинності законів з окремих питань соціального забезпечення;
- наявність розгалуженої системи актів законодавства, де домінуючою частиною залишається система підзаконних нормативних актів;
- високий ступінь диференціації правового регулювання, складність і суперечливість;
- відсутність якісного державного нагляду і громадського контролю [8, с. 260].

Слід відзначити, що вказані проблемні питання виходять далеко за рамки адміністративно-правового регулювання формування та реалізації державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю. Фактично, дані дослідники зазначають про необхідність перегляду державної політики в цілому. Хоча, ми і погоджуємося із наявністю даних проблем та їх загальним характером, все ж вважаємо за необхідне зауважити, що питання невідповідності розвитку суспільства і держави, проблеми осіб з інвалідністю в будівельній, транспортній, освітній, медичній, інформаційній та інших сферах повинні бути предметом комплексного дослідження із залученням фахівців різних спеціальностей та галузей науки.

Тому, розвиток адміністративно-правового регулювання державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю об'єктивно пов'язаний із розвитком як інших галузей права, так й інших галузей науки в цілому – медицини, техніки, архітектури, психології, інформаційних технологій, тощо. Зазначене обумовлює необхідність дослідження не лише правових, але й неправових явищ у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, що є однією із ознак її розвитку.

Якщо повернутися до правових питань, то О.І.Капітан вказує, що у зв'язку із складністю правового регулювання відносин з питань соціального забезпечення наявна проблема проведення кодифікації не лише законодавства про соціальне забезпечення, а й про пенсійне забезпечення та про права осіб з інвалідністю. Дослідник зазначає, що специфічність таких кодифікованих процесів має максимально відображати потреби та інтереси всіх членів суспільства і вони мають бути суспільно-прийнятними, позаяк кожна людина у нашій державі впродовж свого життя виступає суб'єктом правових відносин з соціального забезпечення [9, с. 197-200].

Очевидно, що дослідник вбачає необхідність у кардинальних змінах нормативного регулювання всієї соціальної сфери, а саме прийняття своєрідного Соціального кодексу, який би унормував під загальні критерії різні форми, суб'єктів та отримувачів соціального захисту, а також дозволив би побудувати чітку та прозору систему такого захисту. В цілому погоджуючись з такою ідеєю, все ж слід звернути увагу, що правовідносини у сфері соціального захисту та соціального захисту осіб з інвалідністю досить різноманітні в силу різноманітності всіх їх елементів, як суб'єктів так і їх змісту, що полягає в різноманітності прав та обов'язків у цій сфері. Кодифікація законодавства у сфері соціального захисту стане справжнім викликом для науковців та законодавця, потребуватиме від них оновленого погляду на його сутність.

На основі проведеного дослідження чинного законодавства щодо соціального захисту О.І. Капітан пропонує такі заходи з його удосконалення:

- розробити і затвердити сучасну модель соціального захисту на основі прозорих, доступних і дієвих механізмів її реалізації;
- визначити чіткий соціально-правовий статус окремих вразливих категорій населення;
- провести якісну суспільно-прийнятну кодифікацію законодавства про соціальний захист на основі поєднання інтересів особи, суспільства і держави;
- провести суспільно-прийнятну кодифікацію законодавства про пенсійне забезпечення;
- запровадити дієвий громадський контроль і державний нагляд за дотриманням законодавства про соціальний захист [9, с. 197-200].

Дані заходи цілком можна перенести і на правовідносини, пов'язані із соціальним захистом осіб з інвалідністю.

Так, О.В. Паровишник, зокрема, зазначає, що в цілому адміністративно-правовий статус особи з інвалідністю в широкому сенсі є частиною загального правового статусу людини і громадянина в суспільстві, являє собою комплекс відповідних правових можливостей, обумовлених специфікою

адміністративно-правового регулювання та об'єктивно існуючими чинниками, які в силу конкретних життєвих обставин ускладнюють участь особи у суспільних відносинах у зв'язку з певними розладами фізичного або психічного здоров'я [11, с. 172].

Сьогодні, завдяки розвитку різних галузей науки, враховуючи прогресивні позиції Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю адміністративно-правовий статус особи з інвалідністю набуває нових форм вираження, що проявляється у зміні ставлення держави до таких осіб від тягаря до повноцінних членів суспільства. Зокрема, держава взяла на себе значну кількість зобов'язань щодо не лише підтримання умов для існування осіб з інвалідністю, але й для забезпечення їх повноцінної участі у житті суспільства. Зазначене обумовлює необхідність у створенні дієвої публічної системи відповідних суб'єктів, що здатні належним чином формувати та реалізовувати державну політику у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

Нагальна необхідність запровадження додаткових суб'єктів публічної адміністрації та реорганізації діючих підтверджується статистичними даними, які свідчать про вражаючий відсоток непрацездатних осіб з інвалідністю, значну кількість об'єктів соціальної та транспортної інфраструктури, не пристосованої до потреб осіб з інвалідністю, порушення їх права на інформацію тощо [3, с. 201-202].

Звичайно не можна оминати увагою і поступове наближення до права, стандартів та практики Європейського Союзу у сфері зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей, що зазначено у положеннях Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [12].

Інтеграція України у світовий економічний простір вимагає застосування міжнародних інструментів та стандартів у сфері соціальних відносин, а також дотримання міжнародних вимог та зобов'язань, гармонізації національних економік і законодавства. У зв'язку з цим, питання визначення відповідності та адаптації національних соціально-трудова норм до міжнародних вимог потребує відповідного наукового та прикладного опрацювання. Впровадження міжнародних соціально-трудова стандартів в українську практику буде сприяти посиленню захисту прав громадян, а також розвитку національної соціальної політики в умовах європейської інтеграції [13, с. 6].

Висновки. Адміністративно-правове регулювання державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні вийшло в новий етап свого розвитку, який пов'язаний з новим соціогуманним поглядом на осіб з інвалідності. Наявні проблемні аспекти в такому регулюванні існують внаслідок невідповідності декларативних принципів державної політики у цій сфері реальному їх втіленню у життя. Так само, на таке правове регулювання впливають соціально-економічні та політичні умови існування українського суспільства, від яких залежать об'єктивні можливості удосконалення правового регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю. Українській державі ще потрібно змінити підходи до своєї політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю в таких напрямках як: забезпечення належного рівня соціального добробуту людей; зміна концепції соціального захисту осіб з інвалідності в гуманістичному руслі, і лише після цього удосконалення адміністративно-правового регулювання такої політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Оксьом І.Г. Правове регулювання соціальної сфери: сучасний стан та напрями удосконалення. *Публічне право*. 2015. № 4 (20). С. 246-253.
2. Яковюк І.В. Соціальна держава: питання теорії і шляхи її становлення: дис. канд. юрид. наук. Х., 2000. С. 6-12.
3. Коханчук С.С. Адміністративно-правові засади взаємодії органів публічної адміністрації щодо забезпечення прав інвалідів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. ТНЕУ. Тернопіль. 2018. 265 с.
4. Мельник Л.М. Сутність та перспективи розвитку системи надання соціальних послуг малозахищеним верствам населення в Україні. *Соціальна робота в Україні: основні напрями, проблеми та перспективи розвитку*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 28 квітня 2016 р.). Д. ДНУ. 2016. С. 120–124.
5. Поспелова Т.В., Орлова Н.С. Програмно-цільовий механізм державного регулювання соціальної сфери. *Державне управління. Наукові праці*. 2017. Вип. 278. Т. 290. С. 108–113.
6. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я. Медичне право України: підручник /за заг. ред. д. ю. н., проф. С.Г. Стеценка. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність». 2008. 507 с.
7. Тарахонич Т.І. Ефективність правового регулювання (питання теорії). *Часопис Київського університету права*. 2010. № 2. С. 11–13.
8. Мельник В.П. Розвиток законодавства про соціальний захист осіб з інвалідністю в умовах незалежної української держави. *Публічне право*. 2015. № 2. С. 260-266.
9. Капітан О.І. Законодавче гарантування соціальних прав людини як основа формування правової держави. *Європейські перспективи*. 2018. № 1. С. 197–200.
10. Паровишнік О.В. Адміністративно-правовий статус інваліда. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Серія *Право*. Випуск 27. Том 2. С. 169-173.
11. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 21.03.2014 р. URL: <https://cutt.ly/XwjVhNfA>

12. Крюков О.І. Соціальна забезпеченість населення як чинник побудови соціальної держави: Україна та європейський досвід. *Державне будівництво*. 2009. № 2. С. 5-9.

REFERENCES:

1. Oksom, I.H. (2015). Pravove rehuliuвання sotsialnoi sfery: suchasnyi stan ta napriamy udoskonalennia. [Legal regulation of the social sphere: current state and directions for improvement]. *Publichne pravo*. № 4 (20). 246-253. [in Ukrainian].
2. Yakoviuk, I.V. (2000). Sotsialna derzhava: pytannia teorii i shliakhy yii stanovlennia. [Social state: questions of theory and ways of its formation]. dys. kand. yuryd. nauk. 6-12. [in Ukrainian].
3. Kokhanchuk, S.S. (2018). Administratyvno-pravovi zasady vzaiemodii orhaniv publichnoi administratsii shchodo zabezpechennia prav invalidiv. [Administrative and legal principles of interaction of public administration bodies to ensure the rights of disabled people]. *dys. kand.. yuryd. nauk. TNEU. Ternopil*. 265. [in Ukrainian].
4. Melnyk, L.M. (2016). Sutnist ta perspektyvy rozvytku systemy nadannia sotsialnykh posluh malozakhyschenym verstvam naseleennia v Ukraini. [The essence and prospects for the development of the system of providing social services to disadvantaged sections of the population in Ukraine]. *Sotsialna robota v Ukraini: osnovni napriamy, problemy ta perspektyvy rozvytku: materialy Vseukrainskoi naukovy-praktychnoi konferentsii (m. Dnipropetrovsk, 28 kvitnia 2016 r.)*. D. DNU. 120–124. [in Ukrainian].
5. Pospelova, T.V., & Orlova, N.S. (2017). Prohramno-tsilovyi mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання sotsialnoi sfery. [Program-target mechanism of state regulation of the social sphere]. *Derzhavne upravlinnia. Naukovi pratsi*. Vyp. 278. T. 290. 108–113. [in Ukrainian].
6. Stetsenko, S.H. (Ed.), & Stetsenko, V.Iu., & Seniuta, I.Ia. (2008). Medychne pravo Ukrainy. [Medical law of Ukraine]. Pidruchnyk. K. Vseukrainska asotsiatsiia vydavtsiv «Pravova yednist». 507. [in Ukrainian].
7. Tarakhonych, T.I. (2010). Efektyvnist pravovoho rehuliuвання (pytannia teorii). [Effectiveness of legal regulation (a question of theory)]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. № 2. 11-13. [in Ukrainian].
8. Melnyk, V.P. (2015). Rozvytok zakonodavstva pro sotsialnyi zakhyst osib z invalidnistiu v umovakh nezaleznoi ukrainskoi derzhavy. [Development of legislation on social protection of persons with disabilities in the conditions of an independent Ukrainian state]. *Publichne pravo*. № 2. 260-266. [in Ukrainian].
9. Kapitan, O.I. (2018). Zakonodavche harantuvannia sotsialnykh prav liudyny yak osnova formuvannia pravovoi derzhavy. [Legislative guarantee of human social rights as a basis for the formation of a legal state]. *Yevropeiski perspektyvy*. № 1. 197–200. [in Ukrainian].
10. Parovyshnik, O.V. (2014). Administratyvno-pravovyi status invalida. [Administrative and legal status of a disabled person]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya Pravo*. Vypusk 27. Tom 2. 169-173. [in Ukrainian].
11. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony. (2014, March 21). [Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand]. Retrieved from: <https://cutt.ly/XwjVhNfA> [in Ukrainian].
12. Kriukov, O.I. (2009). Sotsialna zabezpechenist naseleennia yak chynnyk pobudovy sotsialnoi derzhavy: Ukraina ta yevropeyskyi dosvid. [Social security of the population as a factor in building a social state: Ukraine and European experience]. *Derzhavne budivnytstvo*. № 2. 5-9. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 23.10.2020

УДК 342.9

Огурченко Володимир Георгійович,
кандидат юридичних наук, докторант
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
e-mail: Ogurchenko_V@ukr.net
<https://orcid.org/0009-0008-1752-9740>

ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ

Визначено, що трактування категорії «принципи адміністративної діяльності Національної поліції» може бути представленим в загальному та конкретному значенні. Зокрема узагальнено, це фундаментальна основа, що доповнюючись конкретними засадами формує ідеологічне, функціональне та організаційне підґрунтя їхньої діяльності, об'єднане єдиною концепцією забезпечення її ефективності. У конкретній інтерпретації йдеться про відображення сутності правових норм, що регулюють діяльність Національної поліції як частини державного апарату, що виконує спеціалізовані функції. Уточнюється, що принципи адміністративної діяльності Національної поліції є нормативно визначеними, що здійснено шляхом встановлення норм-принципів або виокремлення їх у спосіб логіко-семантичного